

רוברט וייטהיל-בשן מראה עקומה

כליל סונטות

א

הַאוֹנֶסֶת שְׁנָתִי. אֶת גֹּהֶרֶת לִסְהַט
אֶת לְשֵׁךְ חֲלָצִי; או לְטוֹב או לְרַע
לָךְ אָנִי, בּוֹעֵלֶךָ וְעֹבְדֶךָ. שְׂאֲכַרְע
לְשִׁטָּן בְּתוֹדָה עַל יָדָיו הַפְתּוּחוֹת?
וְאֲנִי בְּמַלְכוּת נִשְׁמָתְךָ תּוֹשֵׁב זָר,
הַפּוֹלֵט הַבְּלִים וְלוֹהֵט לְחִסּוֹת
כֹּל חַיִּי בְּגוֹפֶךָ, וְתוֹהָה לְשֵׁם מָה
בְּכוֹחוֹת גִּיהֲנוּם נֶאֱמַר וְנִגְזֹר
שְׂאֵפֶל בְּחֻלְקֶךָ וְאִזְכָּה לְנִסּוֹת
מְצִיפֵת מִשְׁגָּלְךָ, הַרוֹטֵט מְצַמָּא.

ג

(הקוסם מארץ עויז מודה
באהבתו למכשפת המערב)

מְצִיפֵת מִשְׁגָּלְךָ, הַרוֹטֵט מְצַמָּא,
טַעֲמֶךָ לְשִׁפְתֵי בְּמִטַּת הַתְּלַתָּן;
אֶת כְּלָה לִי הֵייתָ, וְאֲנִי לָךְ חֶתָּן
בְּהִיכַל הַבְּרָקֶת בְּעוֹץ הַקְּסוּמָה.
בְּמַעוֹפֶף הַקּוֹפִים עַל גְּבֵי הַחוּמָה
הִיא הַגִּיעָה מְקַנְזֵס עִם כְּלָב קֶטָן
וְשִׁפְכָה הִיא עֲלֶיךָ דְּלִי מִים אִימָתָן
וְחִשְׁפָה אֶת חַיִּי כְּנוֹכְלוֹת וּמְרָמָה.

אֶת טוֹעֵנֶת שְׂאִין שְׂמַחְתָּךְ מְדַמָּה,
אֶךְ בְּרוּר שְׂעֵצְבֶךָ אֲמַתִּי. לְמַגְעִיל
נִהַפֶּךָ הָעוֹלָם שְׂאֵהֲבָתָּ, לֹא יוֹעִיל
הָעֲנוּג הַמִּינִי לְנַחֵם. לְמַגְמָה

שֶׁל כְּנִיעוֹת לְדַמּוֹן אֶת נְפִלְתָּ, בְּעֶרְמָה
הוּא רוֹקֵם אֶת פְּלִחָן אִיוּגְךָ. כֹּה רְעִיל,
כֹּה עָרֵב לְחֻכְךָ, אֲשֶׁמְדָאִי הַמְּפַעִיל
בְּשִׁפְתָיו עַל גּוֹפֶךָ הַתְּרַפְּקוֹת שֶׁל רְמָה.

יֵשׁ אוֹלֵי זְכָרוֹנוֹת הַשׁוֹבִים וְעוֹלָקִים
כְּעֶקֶץ עֶכְבַּיִשׁ אֶת טְרַפּוֹ בְּקוֹרֵיו;
הַרְפָּאִים הַחוֹדְרִים בְּהִסְתָּר רַק לְמַחוֹת

אֶת הַדָּם הַנּוֹתֵר בְּצִלְלִים מִתְנַשְׁקִים
בְּחֻמְדָּה, וּמְסוּים בְּעַמְדַת מְאַרְב
בְּדַמְמָה לְתַקִּיפָה בְּשִׁפְתֵימֵי לַחוֹת.

ב

בְּדַמְמָה לְתַקִּיפָה בְּשִׁפְתֵימֵי לַחוֹת,
הַסּוֹקוּבוּס שְׁלִי, הַזְוִיה מְבַעֲרָה
אֶת עוֹרִי; וְלִבּוֹנָה עֲרִיטָךָ, פְּעוּרָה
וְנִטּוּלַת רַחֲמִים, בְּחֻשְׁרַת נִיחּוּחוֹת

נְפִלְטָה מִגְרוֹנְךָ צַעֲקַת אֲבֹדוֹן
וְהַפְשַׁרְתָּ בְרִצְפָה מִתַּבְעֵבֶעַת וְז"ל,
חֲלֻבוֹנִים תּוֹסְסִים, רְקָמוֹת נִשְׁפָּכוֹת;

וּבִינֵינוּ נִמְתַּחַת שְׂרָשֶׁרֶת מְלוֹת
רְמָזִים וְחִירוֹת וּנְקִישׁוֹת שֶׁל זְמָה,

שֶׁל הַזְּמַן הַחוֹנֵק, הַמְשָׁפִיל; וְחִמָּה
לְמַגֵּעַ נְשִׁימַת הַשְּׁחָקִים בְּעֵלוֹת
הַוִּילּוֹן, לְהִטּוֹט הַסְּחָה וְקוֹלוֹת
שֶׁל אֲכוּל תַּקּוּוֹתֵינוּ מֵעַל הַבְּמָה.

לֹא נִרְתַּעֲתִי מִפְּנֵי הַמַּסְמוּס בְּזֵדוֹן
בְּשַׁחוֹתֵי לְלַקֵּק קִיּוּמְךָ הַנִּגְזָל,
מֵעֲשֵׂה אֶהְבֵּה בְּשִׁכְרוֹת אֲנָחוֹת.

ד

לְהִזִּין סְפוּקָךָ אֲנִי לְךָ מִתְמַכֵּר,
נִרְקוּמָן וְכִמְרָךְ, הַתּוֹהֶה וּבוֹהֶה,
לֹא מִכִּין מָה דַּעֲתָךְ אוֹ כִּיצַד לְאַחוֹת

מֵעֲשֵׂה אֶהְבֵּה בְּשִׁכְרוֹת אֲנָחוֹת,
הַקּוֹלוֹת בְּלִי מַלִּים מְבַעִים מִן הַשְּׂכִי
הַמְתוּק שֶׁיִּצְרָנוּ שָׁנִים בְּעָבִי
תְּאוֹת וּפְחָדִים וּבְשִׁעְבוֹד לְכוֹחוֹת

פְּרוּרֵי עֲנוּגִים; כָּל חַיִּי מִשְׁתַּכֵּר
מִבִּיָּאָה עֲרַפְדִּית וּבִתּוֹכָהּ מִשְׁתַּהַה,
הַיּוֹנְקַת מִמְּנֵי אֶת כָּל הַכּוֹחוֹת.

הַמְשׁוּמֵם, רְוֵי הַסְּתוּמוֹת הַמוֹשְׁכוֹת
אוֹתִי לְךָ, אוֹתָךְ לִי. נוֹאֲשׁוֹת תֹּאֲהִבִי,
תִּשְׁנְאִי בְּרִכּוֹת, עַד עוֹלָם תִּשְׁאָבִי
פְּרָכוּסֵי יָרְכִי, נִתְעַלֵּף מִגְּנִיחוֹת.

ו

הַיּוֹנְקַת מִמְּנֵי אֶת כָּל הַכּוֹחוֹת,
אֶת טוֹרְפַת אוֹתִי בְּחִיּוֹךְ מַחֲךָ
בְּחִדְרֵי חֲדָרִים בְּעֲרֵפוֹל שְׁטִיחַ
בְּשֵׂאוֹלוֹת נְטוּלוֹת מֵעֵנָה; מִמְּלָכוֹת

זֶן הַעֲדָן שֶׁלָּנוּ כְּמַעַט לֹא מְכָר,
רַק שְׂבָרִיר עֲרַפֵּל בְּעֲרֵבוֹל זְכְרוֹנוֹת;
כְּמִדּוּרָה שְׁגוּעָה עוֹד לְפָנַי סִיּוּמָה

שֶׁל וִרְדִים בְּגִנַּת הַחֲצֵר וְצוּמְחוֹת
מִמְשַׁגֵּל מִמְשָׁךְ, וְזֶה לָנוּ שֶׁיָּךְ
וְתִמִּיד מִסְתוּרִי, גַּם נִיחַ, גַּם נִיחַ,
לְחִישׁוֹת זְרַעוֹנִים, פֹּה וְשָׁם, נִשְׁכָּחוֹת.

וּמוֹקֵד הַשְּׁלֵהֶבֶת נִמַּס לְצֵל קָר.
וְאוֹלָם הַשְּׁתִירָנוּ בְּצִרוֹר תּוֹכְנוֹת,
וּבִינֵי לְבִינְךָ הָאֲמַת עִירְמָה.

ה

שׁוֹשְׁנִים, צְבֻעוֹנִים וּמְרוּה נְמַסִּים
עַל בְּלָקוֹן שְׂבָרִירֵי הַדּוּמָה לְגִרְדוֹם,
וְקִיסוֹס הַתְּלִיז מִשְׁתַּלְשֵׁל כְּצִמָּה,

וּבִינֵי לְבִינְךָ הָאֲמַת עִירְמָה,
וְהַשְּׂקָר לּוֹבֵשׁ אֲצִטְלַת תַּחְבוּלוֹת.

וְאָבְדוּ הַקּוֹלוֹת. הַצִּלָּלִים הִרְוּמָשִׁים
מִסָּבִיב מְנַשְׁבִּים בְּהֶסֶט לְאָדָם
וְחוֹלְפִים עַל פְּנֵיךָ כְּמוֹ הַיְנוּמָה.

ז

אָוִזִים, וּבִיחֻס רַעֲנָן מְרִיחֹת
יְחוּלֵינוּ, שְׁעַל הַמְקוּם נִגְמְרִים
בְּגִלְגֶּלֶת זֹרְמֶת עַל מִים קָרִירִים,
הַמְלַהֶטֶת אִימִים שֶׁהָיוּ דְעוּכוֹת.

נַעֲשֶׂה אֶהְבֶּה וְנִשְׁכַּח מִכָּל זֶה;
וְאִיפֹה הַגִּלְגֶּלֶת וְ"עַל דְּאִטְפֶּתָּ?"
כִּי זֹאת רַק בְּבוּאָה, הַזֵּיהָ עֲשׂוּיָה.

כֶּךָ בְּשַׁחֲץ הַגִּבְנוּ וּבִטּוֹן מְבֹהָ
עַל חֵינּוּ, כְּאֵלוֹ אֵינָם לּוֹפֵט גַּעֲשֵׁעֶפֶט
אוֹ סִדְרֵת עֲוִיתוֹת מוּמְתוֹת בְּהַמְיָה.

ט

אוֹ סִדְרֵת עֲוִיתוֹת מוּמְתוֹת בְּהַמְיָה
אוֹ סִיּוֹט הַעוֹטָה שַׁחֲקֵי דַמְדוּמִים
וְנִסּוּג לְמִשְׁטַר יִסּוּרִים עֲלוּמִים
מְטַבְּעִים כְּחוֹתָם בְּנַפְשָׁךְ הַכְּסוּיָה.

אֶת בְּשָׁבִי מִחִזּוֹר יְרִידָה-עֲלֵיָה,
אֶנְקוֹנְדָה בְּלֵב לִוְנָה-פֶּרֶק הָאִימִים;
וְלִמְרוֹת שְׁאֲנַחְנוּ אַחֵר, מְלַחֲמִים,
אֶת חוֹמַת מַמְנֵי וְשׁוּב אֶת סְמוּיָה.

כְּצִלְלִית בְּשִׁקוּף מִמְרָאָה עֶקְמָה,
אֶת מוֹפְעַת אֲלֵי חֲבוּיָה וְנִגְלִית
בְּצִנִּיחָה לְרִצְפָּה וּבִטְפוּס מַעֲלָה
בְּחוֹמַת הַזְּנוּגִיָּה. הַזְּרִימָה חֲסוּמָה:
אֶת אוֹלֵי מַדְבְּרָת, אֵינְנֵי קוֹלֵט
בְּמַהוּמַת הַצִּלָּלִים וּבְאֹר הַמְשָׁלָה.

וְחוֹלְפִים עַל פְּנֵיךָ כְּמוֹ הַיְנוּמָה
חֵיכִי מִשְׁפָּחָה שֶׁהִכְרַת, וְנִקְלָף
מְעִינֵיךָ מִסּוּהָ. קַלְסִתְרָךְ אִזּוּ מִחֶלְף
מֵאֲשֶׁה לִילְדֵינֶת צוֹפָה לְתַמָּה,

חֲבוּקָה לְרִבּוֹן, בְּעֵתִיד, וּגְלוּמָה
בְּעֶבֶר הַמִּבְיָה, בְּהוֹוָה הַמְסֻלָּף,
הַמְלָבֵן מֵאֲמָת; הַמִּבְטֵ מְגֻלָּף
בְּכַחֲלַח הַתְּהוּם, מְדַמֵּע אִימָה.

הַבְּתִים מוּגְפִים, בּוֹדְדָה הַשְּׁכוּנָה;
יָד בְּיָד מְטִילִים, טוֹעֲמִים מִהַדְּמִי.
אֶת עוֹמְרֵת מְלַכָּת, עֵינֵיךְ תְּפוּחוֹת

וְעַל סֵף הַבְּכוֹת. מָה בְּכֻלָּל הַשְּׁתַנָּה?
אִם אֲנִי מִתְקַרֵּב, אֶת בּוֹרַחַת מִמִּי?
הַיָּמִים פּוֹחֲזִים, הַעֲבִים מִחֲשִׁיכוֹת.

ח

הַיָּמִים פּוֹחֲזִים, הַעֲבִים מִחֲשִׁיכוֹת,
וְהַכְּרָךְ מֵתַעֲמָם; וְאֲנַחְנוּ תָרִים
אֲחֵרֵי הָאֲגָם, בְּחִלּוֹם מֵתַעֲרִים
בֵּין חֲלָמִית וְהָרֵס, בֵּין שָׂרָךְ וּפְרִיחֹת

לנפשי תעזביני, בשר מבשרי –
וכאילן מכה נשל אגוע מבפנים;
וזקוף אתפּוֹרֵר לְאִטִּי עַד כְּלָיָהּ.

ואנחנו שוככים במרעה הפפרי
ודבוקים עור לעור פִּימִים ראשונים,
מעזים להגשים החזון שהיה.

יב

מעזים להגשים החזון שהיה
כשגור בפיהם, הם כנוני טפשי,
וכלומר, בודאדם בעל קצר רגשי,
בעיניו מציאות היומיום – הזיה.

הם עשו לי בנקט, ועלתה הסגיה,
וצינתי על כך ביבוב חרישי:
צלי-הראש של השור על הטס
הוא ראשי!
ואתה, הם ענו לי, מכה אשליה!

מחרם כמצרע, מהותי נכרכה
בלִי־ברטו שכוח שלא יבִים.
ומוחי, הם אמרו, הרִכְבוּ לֹא מְלֵא;
יש המון חריצים, אבל אין מדרכה.
זהו נס, סך הכל, שאני כלל קים;
משנה המקום שהלב מגלה.

במהומת הצללים ובאור המשלה,
ובינינו מה יש? בגשוש חולמני
אחרי התרגום, הפתרון המוכני
והקל לבליעה, ואני מגלה

התפשטות וצמצום, מסתורין המרלה
מיתרים למזמור לא מושר. ואני
כאביר משתרך במסע צלכני
בצוד גביע כשוף תמיד ריק ומלא.

ואם כן, מה הטעם לחיות עדי עד
אם רובץ שממון בחיי עולמים?
בנירונה שלי אליה רכונה

מחכה מימים קדמונים ותסעד
מנפשי המסורה, ותשתה הדמים
בחבוק מטריך בין עלי נענע.

יא

בחבוק מטריך בין עלי נענע
התגרות חננית, אהבת נעורים;
ודבוקים כך חצינו חיים אחרים
וצלחנו יקום כמעוף בשנה.

כוכבים העלינו לשיר בקרינה
ובקתה קטנה בחרשה למגורים;
להקי חלומות מבשרים ואומרים
שזריעת הככות תקצר ברנה.

הַתְּשׁוּבָה לְשֵׂאלָהּ, עַל עֲצָמָה
היא עונה.

מִשְׁנֵה הַמְּקוֹם שֶׁהֵלֵךְ מִגְּלָה.
שֶׁתְּרִשׁוּ לִי לְבָרַח, אוּ רַק לְפַרְק
פִּיּוּטִים שֶׁאֶקְרִיא בְּאוֹלָם חֲצִי רִיק
אוּ סְפּוֹר הַצִּלְחָה; כִּי רֵאשִׁי מִתְּמַלֵּא

אֶהְבִּיךָ הֵם לִי כְּצִיפַת דְּבַדְבָּן,
וְהַצֵּעַר אֲסוּר לִי, וְלֶךְ הוּא מִתְּרֵ?
אֶת טוֹעֲנַת שְׂאִין שֶׁמִּחַתְךָ מִדְּמָה.

חֲרָקִים, וְקִיסַר הַזְּבוּבִים, הַכּוֹלֵא
מְנַדִּים בְּתֵאֵי הַבִּידוּר, מִשְׁתַּרְק
בְּאֲזֵנֵי בְּצִינּוֹק, וְאֲנִי מִתְּפָרֵק,
מִתְּפּוֹר בְּשָׁמִים כְּאֶבֶךָ עוֹלָה.

טו

אֶת טוֹעֲנַת שְׂאִין שֶׁמִּחַתְךָ מִדְּמָה
בְּדְמָמָה לְתַקִּיפָה בְּשִׁפְתַיִם לְחוֹת;
מְצִיפַת מִשְׁגֶּלֶךְ הַרוֹטוּט מְצַמָּא,
מְעֵשָׂה אֶהְבָּה בְּשִׁכְרוֹת אֲנַחוֹת.

וְלִמְרוֹת הַפְּסִיכוֹזָה כְּכֹר אֵין כּוֹעֲסִים,
אֲלֵא רַק צוֹחֲקִים הָאֶחָד לְשֵׁנִי.
כִּי אֲצַלְנוּ זֶה כְּכֹה: מִיתְרֵי הַנְּגִינָה
כְּרוּחוֹת מֵהֵיִם, מוֹחֲשִׁים בְּלֵי מִשִּׁים;
כִּי הַגִּיל הוּא עֶקֶר, וְהַצֵּעַר מִשְׁנֵי,
וְהִרְיָהוּ הַלְקַח, וְזוֹ תוֹכְנָה.

יד

וּבִינֵי לְבִינְךָ הָאֲמַת עִירְמָה,
הַיּוֹנְקַת מִמֶּנִּי אֶת כָּל הַכּוֹחוֹת,
וְחוֹלְפִים עַל פְּנֶיךָ כְּמוֹ הַיְנוּמָה,
הַיָּמִים פּוֹחֲזִים, הָעֵבִים מַחְשִׁיכוֹת;

וְהִרְיָהוּ הַלְקַח, וְזוֹ תוֹכְנָה,
מִיִּשְׁבִּים אֶת הַלֵּב בְּתַפְרַחַת קוֹלוֹת,
מְנַבְּאִים יָמֵי שִׁבְעָה, עֵתִים אֶפְלוֹת,
שְׁדוּרֵי הַתְּהוֹם, תְּדִירוֹת מִשְׁתַּנָּה.

אוּ סִדְרַת עוֹיֵתוֹת מוּמְתוֹת בְּהִמְיָה
בְּמַהוּמַת הַצִּלְלִים וּבְאֹר הַמְּשִׁלָּה,
בְּחִבּוֹק מִטְרֵף בֵּין עֲלֵי נַעֲנַע,

מַחְכִּימִים הַצִּלְלִים כְּפָנִים שֶׁל תְּמוּנָה,
מִשְׁטַח פְּרִסְקוֹ עֵתִיק, שְׁכִבּוֹתֵי
הַקְּמֻלוֹת
מְגֻלוֹת תּוֹלְדוֹתֵי, וּמִתַּחַת תְּכַלֵּט

מְעוֹזִים לְהַגְשִׁים הַחֲזוֹן שֶׁהִיָּה.
מִשְׁנֵה הַמְּקוֹם שֶׁהֵלֵךְ מִגְּלָה;
וְהִרְיָהוּ הַלְקַח, וְזוֹ תוֹכְנָה.

פוֹטוּמַק, מְרִילְנֵד וְתֵל אַבִּיב, תַּשְׁס"ח 2008